

Ngày 29-5-2013, Nguyễn Trung, phóng viên báo điện tử Nhadan.org.vn loan báo rằng Trung tâm Nghiên cứu Văn hóa Chăm thuộc Ninh Thuận đã tiếp nhận bàn giao một số sách cổ Chăm cho Trung tâm Lưu trữ Quốc gia II thuộc Viện Văn học, bởi nên theo đề án “Sưu tập tài liệu quý, hiếm trong và ngoài nước”.

Trung tâm Lưu trữ Quốc gia II là cơ quan thuộc Bộ Nội Vụ đã tiếp nhận 62 cuốn sách cổ được viết tay bằng chữ Chăm có niên đại cách đây khoảng 150 năm, nhưng không cho biết ai là người đưa ra giả thuyết này. Theo Nguyễn Trung, sách này gồm có 30 cuốn viết trên giấy dó (1.770 trang), 12 cuốn viết trên lá buông (746 trang) và 20 cuốn viết trên giấy bao xi-măng (1.050 trang). Ngoài ra, còn nhận xét lý, bộ sưu tập 281 cuốn micro phim chụp theo yêu cầu.

Nguyễn Trung còn cho biết sách cổ Chăm này “chứa đựng nhiều nội dung mang giá trị văn hóa, lịch sử, văn thơ, tín ngưỡng tôn giáo, nghi thức thực hành các nghi lễ của đồng bào Chăm được lưu giữ lâu năm trong công trình sưu tập của Trung tâm Ninh Thuận mà đến với sưu tập được trong nhiều năm qua”. Có chăng đây chỉ là suy đoán mà thôi, vì cho đến hôm nay, người ta không biết 62 cuốn sách cổ Chăm đưa về Hà Nội có nội dung nói gì?

Điêu của nhân nhơn mnh đây, Trung tâm Nghiên cứu Văn hóa Chăm tỉnh Ninh Thuận hôm nay là Trung Tâm Văn Hóa Chăm do linh mục Moussay hình thành vào năm 1968, nơi tập trung rất nhiều sách về văn bản ngữ của Chăm. Một số tài liệu này đã được chuyển hình ảnh về Viện Văn Đông Pháp mà nội dung đã được ghi chú trong tác phẩm Thuyết Sách Chăm Của Tôi Pháp do Gs. P-B Lafont và Ts. Po Dharma thực hiện và xuất bản vào năm 1977.

Sau năm 1975, Trung Tâm Văn Hóa Chăm của linh mục Moussay trở thành cơ quan văn hóa của Tỉnh Ninh Thuận. Kể từ đó, người ta không biết thực nào là thực trạng sách của Chăm do linh mục Moussay sưu tập. Sau năm 1975, Trung tâm Nghiên cứu Văn hóa Chăm tỉnh Ninh Thuận cũng có chuyển ngữ trình sưu tập thêm sách của Chăm. Tuy nhiên cơ quan này cũng không công bố nội dung của những sách này để rồi hôm nay người ta không biết một chút gì về nội dung những sách Chăm của nằm trong Trung tâm Nghiên cứu Văn hóa Chăm tỉnh Ninh Thuận. Thêm vào đó, chính quyền Ninh Thuận cũng không cho phép người Chăm tham khảo tài liệu này, với lý do là sách của được coi là duy nhất.

